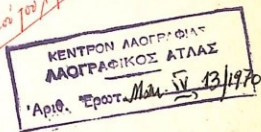

2 Νεοπαρ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

7. 20/10/77

Α'.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

2η. 1969/φεβρ. 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... ΖΟΥΖΟΥΛΗ
(παλαιότερον ὄνομα: ΖΟΥΖΟΥΛΗ), Ἐπαρχίας... ΚΑΞΤΟΡΙΑΣ
Νομοῦ... ΚΑΞΤΟΡΙΑΣ.....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Εὐαγγέλου
Πλωτίνου..... ἐπάγγελμα Διδάσκων
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Ζούζουλη Πανταλόνου Κοβαίνης
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. ἄπο γενέσεως...
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Μέλλιος Ρίτος.....

.....
ἡλικία... 30... γραμματικαὶ γνώσεις ἐπιμορφωμένος.....
..... τὸς καταγωγῆς Ζούζουλη.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προσωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Τὸ καλλιερεα τοῦ.....
Περιοχῆ τοῦ χωρίου.....

Ἐπὶ ἤρχον αὐταὶ χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; οὐκ.....

- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
Εἰς τὸν Τούρκον Μπέη.....

- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; οὐκ..... Ἡ πατρὶς περιουσία εἶναι τετακτομένη
καὶ μοιράζεται τοιαυτῶν ἐξομοιωμένην εἰς αἰρέσει

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .....

Μὲν γεωργίαν, μὲν κτηνοτροφίαν .....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; Ναι .....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....

Μὲν οἰκογένειαν ὅλην καὶ ὡς κολλήγες .....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημακατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

Κολλῆγοι

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) .....

Εἰς εἶδος καὶ κατὰ μέρος

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμεραμίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου τοῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;... Εἰς Θεσσαλίαν, Ἀχαιοὺς καὶ εἰς τὴν βλακίαν .....

βλακίαν

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .....

Ναι ἐποχικῶς καὶ διὰ τὴν περίοδο τοῦ χειμῶνος .....

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

Μόρον με ζωϊκὴν κόπρον καὶ με καῦσιν τῆς καλαμῖς.

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... Μ. 211. 1952.

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... 4. 211. 1950.

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... Τὸ μονόφτερο τὸ πηλίκιστρον.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχούς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....
2..... 5..... 8.....
3..... 6..... 9.....

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) ...

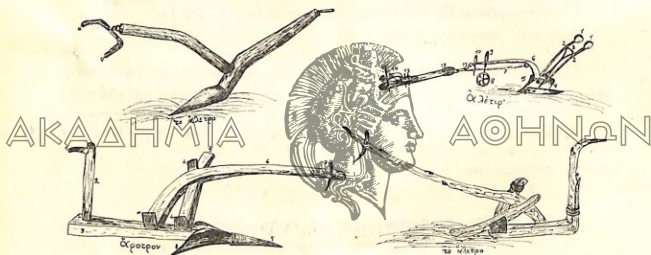
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ...

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....
 5) Μηχανή ἄλωνιςμοῦ .....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....

Οἱ δὲ οὗτοι ἢ γεωργοὶ ἢ ἐμπειροὶ τεχνῖται.....

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφῆσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. .... 6. **Συντεταρ(ι)** ... 11. ....
 2. .... 7. .... 12. ....
 3. **Κοντοῦρ(ι)** ... 8. .... 13. ....
 4. .... 9. .... 14. ....
 5. .... 10. .... 15. ....

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμῳσιν).

- 4) **Τὸ ὕνι.** Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου **ἔνι βιδίον**

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

τ. β. ε. μ. ο. ρ. λ. σ. κ. π. α. ρ. ο. ξ. ρ. ι. δ. α. ξ. υ. λ. ο. φ. α. ι. χ. μ. ο. β. ο. κ. ε. π. α. ρ. ο.

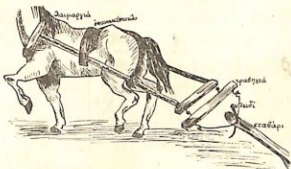

χ. μ. ο. β. ο. κ. ε. π. α. ρ. ο.

ἀρίδα

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά,

α) Ποιος ὠργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπέρθετος. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας? *Ῥυθινοὶν εἰς ἀγορὰν σου...*

[illegible]

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) .....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

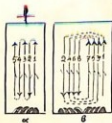
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργανον· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

των ζωων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
 1
 2α. ἵνα κερμύνομεν ἡλίκου τοῦ καὶ τοῦ χρόνου μετὰ τὴν ὥραν
 2β. ἀφ' ἧς καὶ ἐν ἀναγκῇ βίωσιν μετὰ τὴν « Σιδεῖν »
 3 γ. βουκέντρ. — 7 —

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακίας (αὐλακίαις) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α);

Πάνται ως ἀλλοτε (α)... καὶ τὸ αὐτὸ ἐπὶ τῆς Π. Π. αὐτῆς
(ἐκίλει καὶ ἀπὸ τοῦ οὐ. περὶ τῆς)

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὴς ἢ σπορίαις, ντάμεις, σιασιές, μεσθράδες κ.λ.π.);

Ἐν τῇ 10. καὶ αὐτῇ περὶ καὶ τὴν κλίσην
τοῦ χωράφου καὶ τὸ ὀργώμα (ἐπὶ τῆς ἐπὶ τοῦ)

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακίαν; Ναι

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; Ἐν τῇ 10. καὶ αὐτῇ περὶ καὶ τὴν κλίσην

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

1. α. μακρὰ (ἀνοιχτοὶ μακροὶ φορὰ) καὶ μόνον
χωράφια) πάντα βαθιά καὶ σταθερὰ

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ....

γ) Ἀροτρίσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία,

διβόλισμα, γύρισμα κλπ.
Ἐξήντη ὀργωτά. Μία καὶ καλή. ὅπως χωράφι τὸ φθινόπωρο ἔφθον τὸ χωράφι ἡμερῶν μετ' ἄλλο φθὸς φθινό. (αἰσθητὸ κατεμύσει) καὶ αἰσθητὸ ἀνοίχαι δύο ὀργωμένα.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπατήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατοπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Ἐξήντη ὀργωτά. Μία χρονία αἰσθητὸ κατεμύσει.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ...

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; ...

Ὁ Τροφὸς (καμύκι) καὶ τὸ ψυφί. Ἐπὶ τὸ τριμύρι καὶ ἡ Μ. πορὶ καὶ ἡ Ἰνδὴ δοχεῖο. καὶ τὸ κερὶ καὶ τὸ καμύκι...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδῳ, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; *Να...*

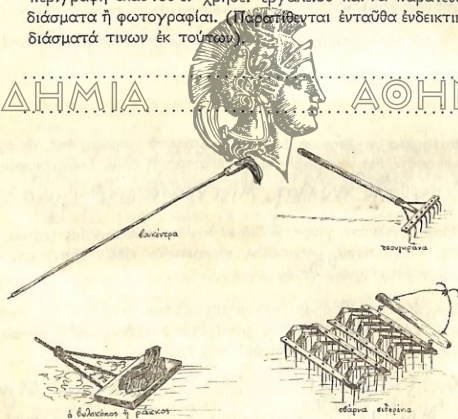
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

Πάντα οὗτοι αὐτοὶ ποὐ δὲν ἔπαιαν τὸ ἀλέτρι μινθῖον τοῦ Ζωάνη μα

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

- 1) Τεμάρι 4) Κατάρτα .....
 2) Τεμάρι 5) Γυαλιστερή (1) .....
 3) Διυέλ 6) Κατάρτα .....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν
 Συνήθως κορίζουν ἢ νύφες γιὰ τὸ ἐπλάκωσιν τῶν
 σβολίων .....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
 ρὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
 εἴδους. Τὰ παλαιὰ καὶ νέα περὶ φραγμῶν .....

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
 ζώων· π.χ. ρόβη, σπνόν, τριφύλλι κ.ά. ....
 Για κτηνοτροφία πάντα καὶ κενόγειρα .....

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
 λων· ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς ἀγλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς)
 καὶ ἄλλως. Σφύττειντο ἐν ανοιχτοῖς χοίρηναι .....

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

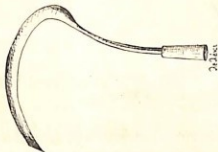
α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
 (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι, κλπ.) .....

1) δρεπάνι → (δρεπάνι) ὀδοντωτό .....

2) ἡλέμευ .....

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

1) με κόσα
γὰρ ἡλέμευ
2) με δρεπάνι εἰς
ἐργὰς τῶν χωρῶν

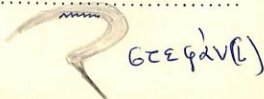
3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν) .....

ὀδοντωτή

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; .....

χειρολαβή (ΜΟΥΡΑ)

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικὰ ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *οἱ βιθυννοὶ (βιθυντοί)* .....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσης καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὁσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *τὰ δημητριακὰ θερίζονται αὐτοὶ ἀνδρὶ καὶ γυναὶ ὅπου θερίζονται τὰ ὄσπρια θερίζονται* .....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

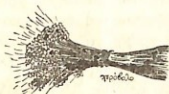
1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *ὅσο τοῦ ἀνταίου καὶ καλὸν ἔχειν* .....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *καὶ τὰ βότρυς* .....

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χεiriές, χερόβολα) τῶν σταχῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν τὰ δράγματα (χεiriές) ἐπὶ τῷ χωρὶ καὶ τοῖς θερίζουσιν ἀποθέτουν δὲ τὰ δάματα* .....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεiriές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χεiriός) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαι τῶν σταχῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *πολλὰ ὁμοῦ. ὅταν τὸ γιτάρι εἶναι κοντὸ ἐναι καὶ οἱ κορυφαὶ μετὰ τὰ γιτάρια ἢ μετὰ τὸν αὐτὸν αὐτὸν αὐτὸν γιτάρια μετὰ τὰ χεiriά (χεiriά) ἐδῶ.* .....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *χαρίζ* .....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; .....

*Οἱ ἰδιοκτεταίων χωρῶν καὶ
πολλὰς ἐργὰς παρ' ἐξ-παρ' ἐξ
ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν συγγενικῶν προσώπων*

- 2) Πῶς ἡμεῖοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρήμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) .....

*Δὲν ὑπῆρχε ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν
ἐξ ἐφομιβίου. Ὁ καθεὶς μετὰ
προσωπικῆς ἐξουσίας ἐκτελεστοῦσε τὴν
ἐργασίαν ἐν τῇ χωρῇ αὐτοῦ.*

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

*Οἱ καὶ οἱ θερίζοντες εἶχαν ἐν ταῖς χερσὶν
ἐν τῇ ἐργασίᾳ. Ἐμφανίζοντο γὰρ
ἐν ταῖς χερσὶν τὰ ἐργαλεία. Ἐμφανίζοντο γὰρ
οἱ γυναῖκες τὴν πορτοκάλινον ἐν τῇ μέσῃ τοῦ σώματος
μέσος των καὶ ἐν τῇ μέσῃ τοῦ σώματος διὰ νὰ
ἐνδύσωνται ἐν τῇ μέσῃ τοῦ σώματος.*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Ἐκείνη ἀπὸ τὸ Πανηγύρι τῆς Ἀθῆναι. Παρασκευὴ καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἐπὶ τῆς ἐκείνης.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

Ἐκείνη πολλὰ τραγούδια καὶ μαζὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Πολλὴ γυνὴ μαζὶ αὐτὸ τοῦ χωριῖ. Τραγούδι εἶχε καὶ ἄλλο ἄνθρωπος.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράφατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδημον. Κυρίως εἰς τὴν ἐκείνη καὶ καλλιτέρως.

τὸ χωράφι ἐπὶ τὴν τὸν ἡμέραν.

Τραγουδοῦν ἀνδρες καὶ γυναῖκες.

τὸ χωράφι καὶ αὐτὸ τοῦ χωριῖ.

Χερίδι ἀνδρὶ καὶ τὴν ἐκείνη.

ὅπου εἰς τὴν ἐκείνη καὶ αὐτὸ τοῦ χωριῖ.

Περὶ τὸν ἐκείνη καὶ αὐτὸ τοῦ χωριῖ.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων. Περὶ τὸν ἐκείνη καὶ αὐτὸ τοῦ χωριῖ.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

τὸ δεμάτιασμα ἐγίνετο κατὰ τὸν ἐκείνη καὶ αὐτὸ τοῦ χωριῖ.

Μέχρι καὶ τὸ δεμάτιασμα ἐγίνετο κατὰ τὸν ἐκείνη καὶ αὐτὸ τοῦ χωριῖ.

Πολλὴ γυνὴ καὶ αὐτὸ τοῦ χωριῖ.

τὸ δεμάτιασμα ἐγίνετο κατὰ τὸν ἐκείνη καὶ αὐτὸ τοῦ χωριῖ.

τὸ δεμάτιασμα ἐγίνετο κατὰ τὸν ἐκείνη καὶ αὐτὸ τοῦ χωριῖ.

τὸ δεμάτιασμα ἐγίνετο κατὰ τὸν ἐκείνη καὶ αὐτὸ τοῦ χωριῖ.

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Τὸ ἐννοεῖται γινέταιν ἐκ χειρὸς τοῦ ἀνθρώπου... λαμβάνειν...

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

Μὲ τὴν σκαπάνην ἢ τὸ ἄροτρον...

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Μόνο ξηρὸν χόρτον
ἀπὸ τοῦ λαβύθου...

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). Τὸν ἡλικιὸν (ἡλικίαν τοῦ ζώου) καὶ μὲ πόσον (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) 1) η Τσουκράνη (Ξύληνη) ...
 2) Το Διυράνη (Ξύληνη) ...

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά των δεματιών προς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο προς τούτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Μεταφέροντο φορτωμένα τὰ δεμάτια εἰς
 τὴν αὐλὴν καὶ ἐκεῖ ἤλυνοντο

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λεγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις: εἰς σωρὸν; ὡς πᾶσι καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; ...

Σε σωρὸν χωρὶς κανέναν τρόπον περὶ
 τὸ εἶναι πλέον εἰς ἄλλοι καὶ εἰς βλ καὶ εἰς

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλώνι; ....

Ἐπὶ τὸν τόπον πάντα ὑπῆρχε

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ....

Ἐξω καὶ περιμετρικῶς εἰς τὸ χωριὸν εἰς δέξι
 ποτὶς καὶ ἀριστερὰ

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσότερας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Συνήθως ἀνήκει εἰς πολλὰ νοικοκυριά. ὁ καθένας ἀπὸ τῶν μελῶν τοῦ οἴκου ἔχει τὸ δικό του ἀλώνι καὶ τὸ χρησιμοποιεῖ ὡς αὐτὸν ἀρέσκει.

- 6) Ἀπὸ πότε ᾄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

Ἀπὸ τῆς 30. Ἰουλίου μέχρι 12-14. Ἀπριλίου.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

Ὁλε χωματάλωνο ἀλλὰ ἐξήκοντο ἀπὸ τὰ πόρτα
καὶ ἔξωθεν ἡλαιοῦ με «βαλάνες» ἀπὸ τὰ βόδια.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος, πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου υπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) .....

Πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἀλωνισμοῦ με τὸν ἀναμειγνύοντα
ἀνὰ ἑκάστην ἡμέραν.

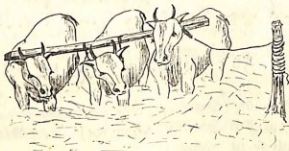
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

Ὁχι, ἀλλὰ τὸ ἄνω μετὰ τὴν κυριακὴν καὶ
τὸ ἄνω μετὰ τὸ πρωὶ μετὰ τὴν ἐκκλησίαν τῶν
ἐσπερινῶν ἕως τὸ ἀπὸγευμα.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Γύρω ἀπὸ τὸ ἐπιδέκνον καὶ μετὰ δεξιὰ...
λυμένον καὶ ὀρθοῦν.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγρός,
στρουλούρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου εξαφτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Στὴ μέσην ὑπαίχην τὸ ἐπιδέκνον ὁ ξύλινος
στῦλος καὶ τὸ δεξιὸν δένεται ἡ ἐριχία (σχοινί).
καὶ νὰ συγκρατεῖται ὁ λωνίζοντα ζῶα.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον.

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

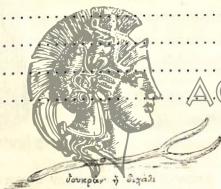
Ὁ ἀλωνισμὸς ἀρχίζει τὸ πρωτὶ ἔφυ βύχει ἡ
 ὄρεσι καὶ τὴν ἡμέραν καὶ τὰ 3 ἡ ἔφυ ἔφυ
 γίνονται δύο ἡ τρία διαλειμματα γὰρ νὰ χυρίσων
 τὸ ἀλώνι καὶ γὰρ νὰ χυρίσων τὰ φύα
 Κατὰ τὸ γυρίσων τὸ εἶται ὑπογίαι μέτῳ
 διαρκεί ἐμμένεται γὰρ νὰ ρίχεται ἐξ ἄλλου καὶ ὡ-

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρῇσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .....

.....
 .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-

πους στάχυς ; .. Να χυρίσων καὶ διακυμάνων τὸ
ὁμοίωμα τοῦ ἀλώνι καὶ τὸ γυρίσων καὶ τὸ
καμύσων τὸ ἀλώνι

- 14) Ἦτο ἐν χρῇσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα), ...

Για τὰ βόδια ἢ καὶ γαλάκην ..... βλέπε.....
Για τὰ ἀλογα καὶ τὸ καμύσων (L) ..... βλέπε.....

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν . . . Μόνον 2 ηλώρα

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικὰ ἀλωνιστὰι (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοὶ ἀλωνιστὰι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχαν βοδινὰ ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν . . .

ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' τὰ δικά του ζῶα ἢ τῶν συγγενικῶν.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Μόνον τὸ κοπάνισμα ἐπὶ εἰκαλῇ καὶ γὰρ λίγη φανερὰ καὶ ρόβι.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; . . .

Ἀπὸ ξύλου ὁ ξυλῶ καὶ 6 εὐνο μετρηθῇ
ὁ μίτρος με' μῆκος 0,50 μ. καὶ 0,10 μ. με' πῆκος 0,90 μ.

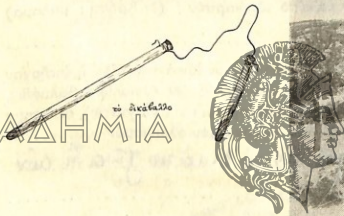
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.). δ.α. ξυγαλὴ, φακῆς, ρόβι.
καὶ ρεβιθῶν .....

κόπανοι στρογγυλοὶ

ξύλο καμπύλον διὰ τὸ κοπάνημα
 μικροῦ ὧρου δημητριακῶν...

τὸ ἀνέκαστο

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
 Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν ; .....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ’ εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχυς, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

Μόνον διὰ τὸ πείσιμο τοῦ σπυρίου καὶ προκατεῖναι διὰ τῆς βίκαλιν ἐχρησίμευσται. Γαλινέοι περιχρῆνται σπυρίων. Τὰ ἄλλα ἡλιωνοιο εἰς εὐδαιμονίαν τοῦ χωρίου ἀλωνοιο καὶ ἀφ' ἡλιωνοιο ἐκινῶνται κατὰ ἑωρὸν.

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

Ἐλέγοντο Πολλὰ τραγούδια.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήσις ἀλωνιατικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

Ἐκδόμη δὲ λίνιαν χρῆσις καὶ ἐκινῶνται κατὰ ἑωρὸν.

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. ....

1) Μὲ τὸ καρπολόγιν.

2) Μὲ τὸ ζυλόφτιαρο = (φτιάρι).

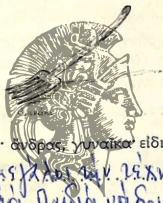
Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Να εἶναι ἑνὸς μισροῦ καὶ νὰ ἔχουν χεῖρ ἐμφανὲς
γιὰ νὰ εἶχουν τὸ λυχνισμὸν εὐλαβεῖ καὶ γιὰ νὰ
ἀεφύγῃ τὸ ἐπὶ ἐκείνῃ.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λυχναῖς (ἀνέμίζει)· ἀνδρᾶς, γυναῖκα· εἰδικὸς λυχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
Ὀλοὶ ἔχουν οἱ ἐσχηκότες τὴν γέφυρ καὶ γιὰ τὸν ἐπιστῆν
αὐτὸν βέβηται καὶ τὰ παιδιὰ νὰ δομῶκεν καὶ νὰ μέλουν.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
Λέγονται καὶ βυλὰ καὶ καὶ ἐννοεῖται καὶ ἐννοεῖται
ὅτι ἐκείνους ποδῶν ἐκείνων.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο .....

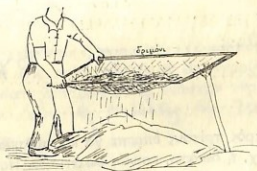
- 6) Ὃφου διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

Ὁ καρπὸς δερμονίζεται. Κοσκινίζεται μετὸ
ἀπὸ τοῦ κόσκινου τὰ δερμόνια.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δριμόνι, ρεμόνι, κλπ.

Να καθαρίσται μέλιτα καὶ μετὰ τὴν φροντίδα
καὶ τὰ χυμὰ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμός τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΧΗΝΩΝ

ΟΧΙ

- 8) Ἀλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

ΟΧΙ

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξίν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

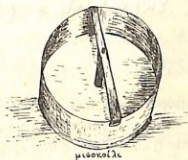
ἡ ὁ δεκατιστὴς ἐδούλει 28 -

2) «Κεχρησμένος» ὁ ἀντιπρόσωπος πρὸς Μπέη τὸ 1/3 τῶν εἰσοδημάτων κατὰ τὴν ἀφαιρέσειν τῶν ἐσόδων.

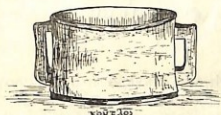
χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

1) μέτρο κίλο περίαν 20 ὀνοίδες .....

2) μέτρο ζαχάρι περίαν 10 ὀνοίδες .....

μισοκίλο

κούλλος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγοφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μετρά των δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) .....

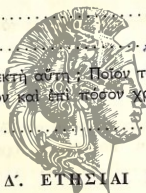
ἐν τῇ οἰκίᾳ .....

ἐν τῇ οἰκίᾳ .....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

Ο Καρλός τῷ Καλλιτέρῳ χωραγὺν ἐξιστάται
καὶ ἄλλοι.

- Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὐτὴ ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Kara is hungry, and is feeling energetic.

Τὴν Κυριακὴν ἡ βράδυ ποιήσατε δέοντες,
Συνῆδη ἐν τῇ Πνεύματι καὶ ψαλλοῦτε ᾠδὰς
ᾠδοῦντες

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

αιραλιτζα

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος;...

Παιδιά

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά την πυράν.

Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, από ποιον μέρος;.....

Παιδιά από τό δάσος έξω από και κουβαλούν
κάρφα

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Πέριξ ενός μεγάλου ξύλινου ενύλου μαγειρείου
και καυσίμου καιά σφαιρική και κάρφα και
μέχρι 5 κάρφα ύψος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποιαί αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, εορτασμοί, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα.....

Λεγονται τραγούδια από όλον τόν μαγειρείον
και από μικρά μέχρι και φρονιες. Χορεύουν
πέριξ της πυράς και κάνουν τό «χάκο»
μέ τό αυχόν. Τά τραγούδια

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

είναι τινιδια της Απουριαν. Πολλοί
ρίνονται και κερναβόλλαι και έτσι
ή βραδυά περνά εύχάριστα και μένει άξέ-
χαστη ως την άλλη χρονιά ήν τινι διαφέρει.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ 'Ιούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Τὸν κ. Δ/ντὴν Διευθύνοντος

Σταυρού

ΑΘΗΝΑΝ

ἑρπυλ
↓

(Ν)ούρα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

← Παράβουλο

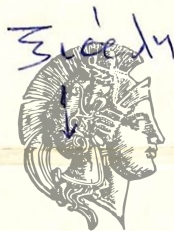

ἑρπυλ

← Κουντούρ

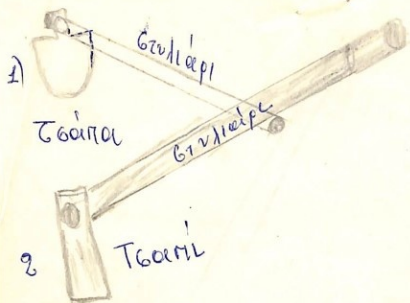
↓ ΚΕΡΕΙ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

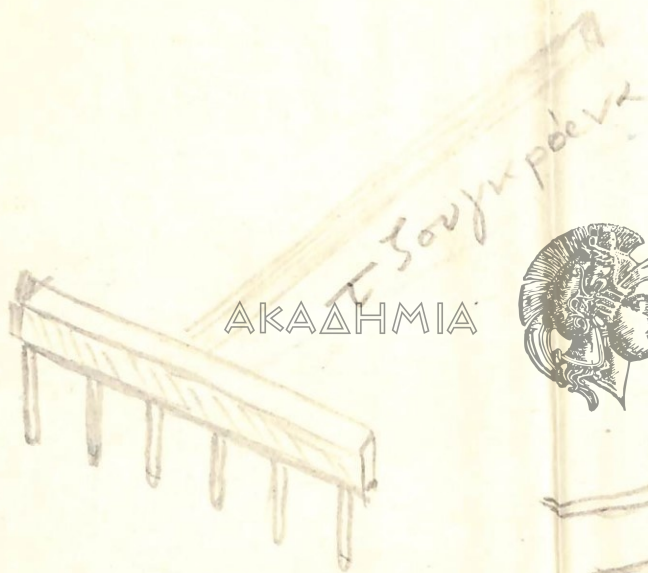
ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
↓

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

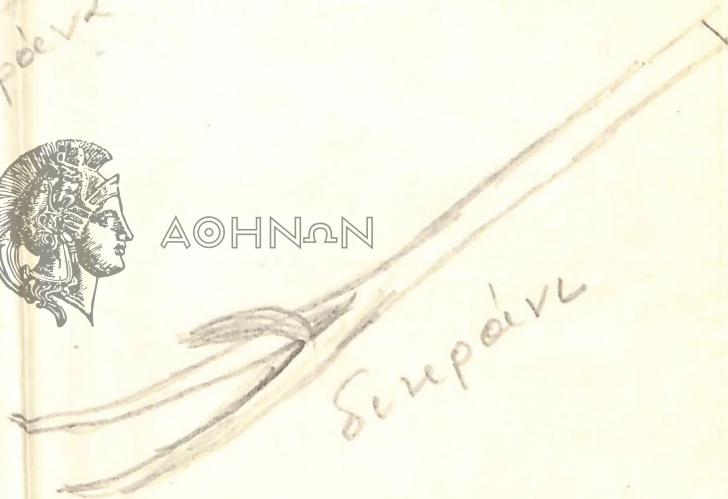

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΤΕ ΣΟΥΚΡΟΕΝ

ΑΘΗΝΩΝ

ΣΟΥΚΡΟΕΝ

11B

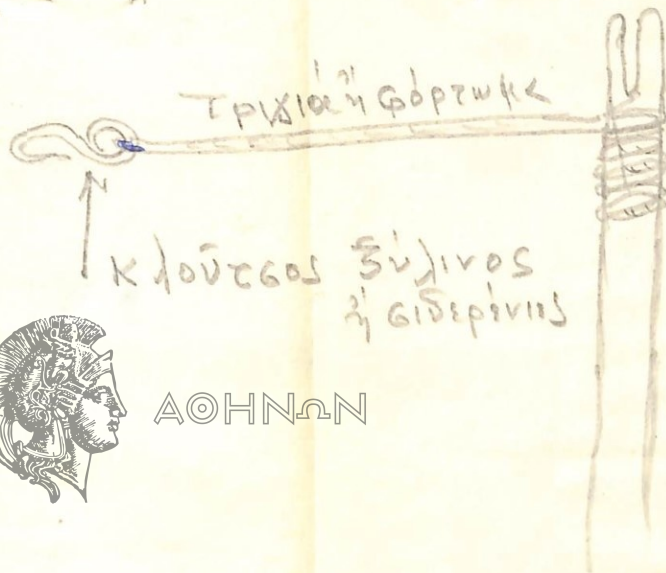

Γκουρνιάν (L)
 γιά
 τὸ λακὸ τῶν εὐδὲ γῶων

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΤΡΙΧΙΑ ἢ ΦΟΡΤΩΚ

Κλουττος Σύλινος
 ἢ Γιδερίνης

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2 γκαλία
→ χεφλα

→ Ἡ «στρέλ»⁶ ἦτο ἡ καλοδοκίμενο μνηστὴρ εἰς τὴν
ἄκρην ξύλον τοῦ ὁποῖον ἐχρησιμοποιοῦτο διὰ τὸ ἐπὶ γυμνῶ
καὶ βαρυστοῦ ὥστε νὰ ἀφύξη γερὰ τὸ σπέρμα καὶ γὰρ
να γινῇ καλὸ γερὸ βαρύνει διότι δα' ἔπρεπε νὰ μετα-
φραθῇ ἡ συνακτὴ εἰς ἀλὼν καὶ πάντα μὲ φόρῳ
εἰς τῶν. Ἦτοι λαφόν δα' ἔπρεπε νὰ εἴναι καλὸ
«⁷ ~~τεχνίτην ἡμετέραν~~ ⁸ ~~ἐδενε δυνάμει~~»
Τὴ στρέλ⁹ τὴν ἡμετέραν καὶ βίτ¹⁰ εἰ¹¹ ε¹²»

μεγάλος Κόναρος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

μικρός Κόναρος

ΧΑΡΟΤΟΧΕΙΟ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΓΕΛΕΓΓΕΙΟ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ταγμα
Ευλο

Καὶ εἶν' αἴτερη Πύρα

Μετ' αὐτὸν ἀρχίζον καὶ τραφεῖν εἰς ἀπουρίες.

Καὶ εἶν' αἴτερη Πύρα κυοῦσα κάμματα 1 δις
παῖδ' ἔχ' ἀλλοτρία (παῖδ' αὐτῶν) 1 δις
καὶ ῥίχνον εἰς ἐπαύματα (εἰς ἀνέμους) 1 δις
καὶ ἀέθωναν τὸν Γιάννη τὸν ἀρματωτὸν 1 δις
εἰς πόδι καὶ εἰς χόρτο καὶ εἰς μικρὸν δάκτυλο πούχει τὴν ἀρραβῶνα
Τρία καλὰ κορίτσια (τὸν κοιρολογοῦν) 1 δις
- Γιάννη μ' ἄχνης μάν (ἄχνης ἀδελφῆ) 1 δις
ἄχνης καλὴ γυναῖκα (Θάρρη καὶ ἐξ' αὐτῆς) 1 δις
- Γιὰ καὶ ἡ μάν (χρὶς καὶ ἡ ἀδελφὴ) 1 δις
πύρρε καὶ μέδω (πύρρε καὶ μέδω) 1 δις
καὶ ἡ καλὴ γυναῖκα (πύρρε καὶ μέδω) 1 δις
μέδω καὶ πύρρε καὶ χερσὶ (πύρρε καὶ μέδω) 1 δις.

Σύνηλη - Κασιοριές

3 - 3 - 1970

Πέντε Πλαϊάνια

Πέντε πλαϊάνια μωρέ πέντε πλαϊάνια
ιδέ πέντε άράδα-άράδα, ματάκια μ.
κι ένω πλαϊάνω μωρέ κι ένω πλαϊάνω
χαρά είν' έξω πόντι ματάκια μ.
κόρη κούρται μωρέ κορη κούρται
μέ το γυαλί στα χέρια, ματάκια μ.
και χένιξται μωρέ και χένιξται,
χένιξται το πρόσωπό του, ματάκια μ.
χέρια πακούλια μωρέ χέρια πακούλια
ζεμάτα μέ ελπίδα, ζεμάτια μ.
ποιός θα εδ' χαρά μωρέ ποιός θα εδ' χαρά
το ποίός θα εδ' καρδίαν, ματάκια μ.
Πλάμα μωρέ πλάμα τ'άκουε
κι ένω αν' έρωδα, ματάκια μ.
'Ερω θα εδ' χαρά μωρέ 'Ερω θα εδ' χαρά
κι ένω θα εδ' καρδίαν, ματάκια μ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Βούλτονη - Καετορίας

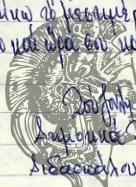
Από την συλλογή δημοτικών τραγουδιών
Ειδωμένου - Εύαγγελούτσικου

3-3-1970

Μία Παρασκευή

Μία Παρασκευή κι' ένα Σάββατο βράδυ
μάνη μ'έδωχνε, μάνη μου λέει γρήγορα
Φύγω κλέιχοντας, γρήγορα παραπλώνας
παιρνω ένα στραπύ, στραπύ το μονοπάτι
βρίσκω ένα δασυρί, γυρίω γάν κηπαρίσει
εγώ το ρωτώ, εγώ και το ξανάω
δέντρο μου δασυρί, γυρίω μου κηπαρίσει
πόδα βραδύατος και πόδα μείνω βράδυ.
- Για κεί κλώνος μου. Κρέματε αλφειάτισο.
Σίμω το πρωί, εγώ το μεσημέρι
να κι' ο δρόμος σου και ώρα σου καλή. —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Βιβλιοθήκη - Κρατική
Εταιρεία Βιβλιοπωλείων
Εκδοτική Εταιρεία

3-3-1970

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Αριθ. Πρωτ. 43

Εν Λοδωβελγική τη 8-3-1970

Προς

Τόν κ. Νίκην Κόνιτρον Έρυντα
 της Ελληνικής Λογογραφίας - Λογοτεχνίας Αθηνών
 εν Αθήναις

"Εχω την τιμήν νά υποβάλω ἄρην συγγραμμέ-
 νον τό <<Ερωτηματολόγιον διὰ Γνωστικῆς Εργασίας καὶ διὰ
 τοῦ ἔργου Πυρίγ>> ὡς ἐν Λοδωβελγική-κατορίας ἀπαντῶνται,
 ἐπὶ αὐτῷ θεωρῶ ὅτι καὶ ἔστιν καὶ ἀποκρίσιν διὰ τὸν τόπον ἐξ οὗ
 καὶ τὸ ἔργον καὶ τὸ ἔργο, ὅτι οὐκ ἔστιν ἐλάττωσιν συμβαί-
 νον ἐν τῇ ἑαυτῇ καὶ τῇ ἑαυτῇ καὶ τῇ ἑαυτῇ καὶ τῇ ἑαυτῇ καὶ
 παραδοσῶς.

Μετὰ τιμῆς

ΣΤΑΥΡΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
 Λογιστής

Κοινοποιεῖται

ἐν τῷ κ. Επιδωρῶνται διὰ τῆς Σχολ. Νοστορίας
 κατορίας.